

IX

OPPIKOULUT

70

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN JA
TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1952—1953

IX

LÄROVERKEN

70

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILLSTÄND
OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1952—1953

*STATISTICAL REVIEW OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION
IN FINLAND DURING SCHOOL YEAR 1952—1953*

IX

OPPIKOULUT

70

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN JA
TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1952—1953

IX

LÄROVERKEN

70

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILLSTÅND
OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1952—1953

*STATISTICAL REVIEW OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION
IN FINLAND DURING SCHOOL YEAR 1952—1953*

HELSINKI 1954

Alkusanat.

Tämä julkaisu on laadittu pääasiassa samojen periaatteiden mukaisesti kuin sarjan tätä edellinen julkaisu. Kuitenkin on joitakin tauluja poistettu ja pari uutta taulua lisätty.

Aineiston käsittelyä on valvonut aktuaari C. E. Granberg, joka myös on kirjoittanut tekstin.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, kesäkuussa 1954.

Förord.

Vid utarbetandet av föreliggande publikation ha i stort sett samma principer följts som i föregående publikation i denna serie. Ett mindre antal tabeller ha likväl utmönstrats och ett par nya har tillkommit.

Bearbetningen av materialet har letts av aktuarien C. E. Granberg, som även författat texten.

Helsingfors, på Statistiska centralbyrån, i juni 1954.

Valter Lindberg.

A. Tunkelo.

Sisällys.

<i>Teksti.</i>	Sivu
1. Oppikoulujen luku	5
2. Opettajisto	6
3. Oppilaiden luku	7
4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden	9
5. Muut tiedot oppilaista	10
6. Oppikoulujen menot ja tulot	13
7. Ylioppilastutkinto	15

Tauluja.

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1952—53	2
2. Oppilaat isän ammatin mukaan lukuvuonna 1952—53	4

Innehåll.

<i>Text.</i>	Sid.
1. Antalet läroverk	5
2. Lärarkåren	6
3. Antalet lärjungar	7
4. Antalet klasser och lärjungeantalet per klass	9
5. Övriga uppgifter om lärjungarna	10
6. Läroverkens utgifter och inkomster	13
7. Studentexamen	15

Tabeller.

1. Läroverken, antalet lärare och lärjungar länsvis läsåret 1952—53	2
2. Lärjungarna efter faderns yrke läsåret 1952—1953	4

Contents.

<i>Text.</i>	Page
1. Number of secondary schools	5
2. Teaching staff	6
3. Number of pupils	7
4. Number of forms and pupils to a form	9
5. Other data on pupils	10
6. Income and expenditure of secondary schools	13
7. Matriculation examination	15

Tables.

1. Secondary schools, number of teaching staff and of pupils, by counties, during school year 1952—53 ..	2
2. Pupils by fathers' professions, during school year 1952—53	4

1. Oppikoulujen luku.

Tässä selostuksessa on, kuten aikaisemminkin, otettu huomioon kaikki koulut, joissa opetetaan oppikoulukurssia jommalla kummalla kotimaisella kielellä. Tilastoon sisältyvät siis myös kunnalliset kokeilukeskikoulut, mutta sitävastoin vieraskielisiä kouluja — The English School, Deutsche Schule ja Helsingin venäläinen lyseo — ei ole otettu huomioon.

Ennen sotaa suomenkielisiä kouluja oli 188 eli 80.7 % oppikoulujen koko luvusta ja niiden oppilasmäärä 45 235 eli 84.1 % oppilaiden koko määrästä. Vastaavat luvut lukuvuonna 1952—53 olivat 294 (85.7 %) ja 94 247 (88.3 %). Suomenkielinen oppikoululaitos on siis sodanjälkeisinä vuosina osoittanut voimakasta kasvua. Ruotsinkielisten oppikoulujen luku, joka väestön lukumäärän huomioonottaen, on suurempi kuin suomenkielisten, on lisääntynyt paljon hitaamassa tahdissa. Mainittuna ajanjaksona ruotsinkielisten koulujen lisäys oli 4 eli 8.9 %. Vastaava oppilasmäärän lisäys oli 3 919 eli 45.8 %.

Yksityiskohtaisempia tietoja oppikoulujen luvusta on taulussa 1.

1. Antalet läroverk.

Denna redogörelse omfattar, såsom under tidigare år, samtliga skolor med läroverkskurs med inhemskt undervisningspråk. I statistiken ingår sålunda även de kommunala mellanskolorna i experimentsyfte, men däremot inte The English School, Deutsche Schule och Helsingfors ryska lyceum.

Före kriget utgjorde antalet finskspråkiga läroverk 188 eller 80.7 % av totalantalet läroverk och antalet lärjungar i dem 45 235 eller 84.1 % av totalantalet lärjungar. Läsåret 1952—53 voro motsvarande siffror 294 (85.7 %) och 94 247 (88.3 %). Vårt finskspråkiga läroverksväsen har sålunda under efterkrigstiden varit stätt i stark expansion. Antalet svenskspråkiga läroverk, som i förhållande till befolkningsnumerären är större än de finskspråkiga, har ökats i mycket långsammare takt. Under nämnda period ökades dessa med 4 eller med 8.9 %. Motsvarande ökning i fråga om lärjungarna utgjorde 3 919 eller 45.8 %.

Mera detaljerade uppgifter om antalet läroverk ingår i tabell 1.

1. Oppikoulujen luku. — Antalet läroverk. — *Number of secondary schools.*

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkouluja — Statsskolor <i>State schools</i>			Kunnallisia ja yksityisiä kouluja Kommunala och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>			Kalkkiaan — Inalles — Total		
	Suomenk. Finskspr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1938—39 ...	72	17	89	116	28	144	188	45	233
1949—50 ...	85	17	102	201	33	234	286	50	336
1950—51 ...	86	17	103	203	32	235	289	49	338
1951—52 ...	90	17	107	207	31	238	297	48	345
1952—53 ...	91	17	108	203	32	235	294	49	343

Kunnallisia ja yksityisiä kouluja oli lukuvuonna 1952—53 jopa 68.5 % kaikista kouluista. Kun näiden koulujen keskimääräinen oppilasmäärä oli pienempi kuin valtionkoulujen, niiden oppilasmäärä kuitenkin oli vain 54.7 % koko luvusta. Maamme oppikoulujen koko määrästä toimi lukuvuonna 1952—53 kaupungeissa 153, kauppaloissa 38 ja maaseudulla 152.

Koko kansakoulukurssille perustuvien oppikoulujen luku on viime vuosina jatkuvasti vähentynyt. Lukuvuonna 1950—51 oli näitä uusimuotoisia kouluja 58, 1951—52 51 ja 1952—53 vain 46, joista 9 ruotsinkielistä.

Yliopistoon johtavia oppikouluja oli 197, joista 127 toimi kaupungeissa.

Koulumuodon mukaan oppikoulut lukuvuosina 1950—53 jakaantuivat seuraavasti:

Gruppen kommunala och privata skolor omfattade läsåret 1952—53 inte mindre än 68.5 % av totalantalet. Då antalet lärjungar per skola i dessa i genomsnitt är mindre än i statsskolorna utgjorde dessa skolors andel i totalantalet lärjungar 54.7 %. Av totalantalet läroverk i hela riket voro läsåret 1952—53 153 verksamma i städerna, 38 i köpingarna och 152 på landsbygden.

Antalet skolor, vilka basera sig på sex klasser i folkskola, har under de senaste åren kontinuerligt minskats. Läsåret 1950—51 funnos 58 skolor av denna typ, 1951—52 51 och 1952—53 endast 46 av vilka 9 voro svenskspråkiga.

Totalantalet läroverk med rätt att dimittera studenter utgjorde 197, av vilka 127 voro verksamma i städerna.

Efter skoltyp fördelade sig läroverken 1950—53 på följande sätt:

2. Oppikoulut koulumuodon mukaan. — Läröverken efter skoltyp. — Types of schools.

	1950—51			1951—52			1952—53		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
Valtionkoulut — Statskolor — State schools	86	17	103	90	17	107	91	17	108
Normaalilyseot — Normallyceer — Normal lyceums ..	2	1	3	2	1	3	2	1	3
Klassilliset lyseot — Klassiska lyceer — Classical lyceums	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Poikalyseot — Gosslyceer — Boys' lyceums	23	3	26	24	3	27	24	3	27
Yhteislyseot — Samlyceer — Mixed lyceums	22	6	28	23	7	30	25	8	33
Tyttölyseot — Flicklyceer — Girls' lyceums	18	2	20	19	2	21	20	2	22
Tyttökoulut — Flickskolor — Girls' schools	7	2	9	7	2	9	6	2	8
Keskikoulut — Mellanskolor — Middle schools	11	2	13	12	1	13	11	—	11
Kunnalliset ja yksityiset — Kommunala och privata — Municipal and private	203	32	235	207	31	238	203	32	235
Poikalyseot — Gosslyceum — Boys' lyceum	—	1	1	—	1	1	—	1	1
Yhteislyseot — Samlyceer — Mixed lyceums	83	17	100	80	16	96	81	16	97
Tyttölyseot — Flicklyceer — Girls' lyceums	2	5	7	2	5	7	2	5	7
Yhteislukiot — Samgymnasier — Mixed gymnasiums	2	1	3	3	1	4	2	—	2
Tyttölukiot — Flickgymnasier — Girls' gymnasiums	2	—	2	2	—	2	1	—	1
Keskikoulut — Mellanskolor — Middle schools	114	8	122	120	8	128	117	10	127

2. Opettajisto.

Opettajiston kokoonpano lukuvuosina 1938—39 ja 1949—53 ilmenee allaolevasta taulusta.

2. Lärarkären.

Lärarkärens sammansättning läsaren 1938—39 och 1949—53 framgår av följande tabell:

3. Opettajat virka-aseman ja sukupuolen mukaan. — Lärarkären efter tjänsteställning och kön.
Teachers by status and sex.

Lukuvuosi Läsår School year	Vakinaisia Ordinarie Regular	Viransijaisia Tjänstför- rättande Substitutes	Tuntiopettajia Timplärare Visiting teachers	Yhteensä Summa Total	Miehiä — Manliga Males		Naisia — Kvinnliga Females	
					Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools								
1938—39	1 956	297	1 173	3 426	1 648	48.1	1 778	51.9
1949—50	2 325	448	2 625	5 398	2 373	44.0	3 025	56.0
1950—51	2 399	439	2 720	5 558	2 416	43.5	3 142	56.5
1951—52	2 441	476	2 865	5 782	2 498	43.2	3 284	56.8
1952—53	2 486	541	2 906	5 933	2 536	42.7	3 397	57.3
Suomenkieliset — Finskpråkiga — Finnish								
1938—39	1 513	232	877	2 622	1 235	47.1	1 387	52.9
1949—50	1 931	382	2 197	4 510	1 946	43.1	2 564	56.9
1950—51	2 001	358	2 287	4 646	1 979	42.6	2 667	57.4
1951—52	2 040	403	2 410	4 853	2 056	42.4	2 797	57.6
1952—53	2 084	447	2 464	4 995	2 113	42.3	2 882	57.7
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish								
1938—39	443	65	296	804	413	51.4	391	48.6
1949—50	394	66	428	888	427	48.1	461	51.9
1950—51	398	81	433	912	437	47.9	475	52.1
1951—52	401	73	455	929	442	47.6	487	52.4
1952—53	402	94	442	938	423	45.1	515	54.9

Ennen sotaa oli vakinaisia opettajia 57.1 %, viransijaisia 8.7 % ja tuntiopettajia 34.2 % opettajien koko määrästä. Lukuvuonna 1952—53 olivat vastaavat luvut 41.9, 9.1 ja 48.9 %. Vakinaista opettajaa kohden oli 42.9 oppilasta. Tuntiopettajien lukumäärän voimakas lisäys johtuu lähinnä siitä, että rinnakkaisluokkia on valtionkouluissa lisätty. Naispuolisten opettajien osuus opettajien koko määrästä on viime vuosina hitaasti lisääntynyt.

Taulusta 4 ilmenee opettajien lukumäärä valtion- ja yksityiskouluissa sekä suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa.

Före kriget utgjorde antalet ordinarie lärare 57.1 %, antalet tjänstförrättande 8.7 % och antalet timplärare 34.2 % av totalantalet lärare. Antalet lärjungar per ordinarie lärare uppgick till i genomsnitt 28. Läsåret 1952—53 voro motsvarande procenttal 41.9, 9.1 och 48.9 %. Lärjungeantalet per ordinarie lärare utgjorde 42.9. Den kraftiga ökningen av antalet timplärare beror främst på att antalet parallellklasser vid statens skolor ökats. De kvinnliga lärarnas relativa andel i totalantalet lärare har under de senaste åren långsamt ökats.

Ur tabell 4 framgår antalet lärare i statens och privata skolor samt i finsk- och svenskspråkiga skolor.

4. Valtion- ja yksityiskoulujen opettajat. — Lärare i statens och privata skolor.
Teachers of state and private schools.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools				Kaikkiaan Inalles Total
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Siitä miehiä Därav män Of which male	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Siitä miehiä Därav män Of which male	
1938—39	1 273	305	1 578	798	1 349	499	1 848	850	3 426
1949—50	1 927	365	2 292	1 033	2 583	523	3 106	1 340	5 398
1950—51	1 969	388	2 357	1 041	2 677	524	3 201	1 375	5 558
1951—52	2 065	400	2 465	1 076	2 788	529	3 317	1 422	5 782
1952—53	2 174	410	2 584	1 121	2 821	528	3 349	1 415	5 933

Ennen sotaa oli miespuolisia opettajia valtionkouluissa 50.6 % ja yksityiskouluissa 42.9 %. Nykyään on tämä erotus melkein kokonaan tasoittunut, vastaavien suhdelukujen lukuvuonna 1952—53 ollessa 43.4 ja 42.3.

Före kriget uppgick antalet manliga lärare i statskolorna till 50.6 % och i privatskolorna till 42.9 %. Numera har denna differens nästan helt och hållet utjämnats i det motsvarande procenttal läsåret 1952—53 voro 43.4 och 42.3.

3. Oppilaiden luku.

Seuraavan taulun tiedot oppilaista ovat helmikuun 1 p:ltä. Koska jokin määrä oppilaita syystä tai toisesta keskeyttää koulunkäyntinsä, on oppilasmäärä mainittuna ajankohtana aina jonkin verran pienempi kuin syksyllä. Niinpä oppilaita syksyllä 1952 oli 107 785, vastaten 106 714 oppilasta helmikuussa 1953.

3. Antalet lärjungar.

Uppgifterna om antalet lärjungar i läroverken i följande tabell hänföra sig till den 1:sta februari. På grund av att en del lärjungar av en eller annan orsak avbryta sin skolgång är antalet lärjungar vid nämnda tidpunkt alltid något mindre än på hösten. Sålunda var totalantalet lärjungar hösten 1952 107 785 mot 106 714 i februari 1953.

5. Oppilaiden lukumäärä. — Antalet lärjungar. — Number of pupils.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools				Kaikki koulut — Samtliga skolor All schools			
	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys %
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools												
1938—39	26 327	13 478	12 849	51.2	27 456	11 472	15 984	41.8	53 783	24 950	28 833	46.4
1949—50	40 339	18 875	21 464	46.8	51 338	20 161	31 177	39.3	91 677	39 036	52 641	42.6
1950—51	42 113	19 377	22 736	46.0	52 858	21 094	31 764	39.9	94 971	40 471	54 500	42.6
1951—52	44 657	20 521	24 136	46.0	55 242	22 099	33 143	40.0	99 899	42 620	57 279	42.7
1952—53	48 312	22 105	26 207	45.8	58 402	23 264	35 138	39.8	106 714	45 369	61 345	42.5
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish												
1938—39	22 672	11 368	11 304	50.1	22 563	9 588	12 975	42.5	45 235	20 956	24 279	46.3
1949—50	35 042	16 199	18 843	46.2	45 254	17 809	27 445	39.4	80 296	34 008	46 288	42.4
1950—51	36 559	16 633	19 926	45.5	46 684	18 679	28 005	40.0	83 243	35 312	47 931	42.4
1951—52	38 843	17 648	21 195	45.4	49 057	19 660	29 397	40.1	87 900	37 308	50 592	42.4
1952—53	42 212	19 026	23 186	45.1	52 035	20 774	31 261	39.9	94 247	39 800	54 447	42.2
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish												
1938—39	3 655	2 110	1 545	57.7	4 893	1 884	3 009	38.5	8 548	3 994	4 554	46.7
1949—50	5 297	2 676	2 621	50.5	6 084	2 352	3 732	38.7	11 381	5 028	6 353	44.2
1950—51	5 554	2 744	2 810	49.4	6 174	2 415	3 759	39.1	11 728	5 159	6 569	44.0
1951—52	5 814	2 873	2 941	49.4	6 185	2 439	3 746	39.4	11 999	5 312	6 687	44.3
1952—53	6 100	3 079	3 021	50.5	6 367	2 490	3 877	39.1	12 467	5 569	6 898	44.7

Oppilaiden lukumäärä on nyt kaksi kertaa suurempi kuin lukuvuonna 1938—39. Tämä johtuu lähinnä suomenkielisten koulujen oppilasmäärän voimakkaasta kasvusta.

Lukuvuonna 1952—53 oli kaupungeissa toimivissa oppikouluissa 60 801 oppilasta, kauppaloissa 15 813 ja maaseudulla toimivissa 30 100. Kaupunkien kouluissa oli siis kaksi kertaa niin paljon oppilaita kuin maaseudulla ja neljä kertaa enemmän kuin kauppaloissa. Viime lukuvuosina on kuitenkin kauppaloitten ja maaseudun kouluissa käyvien luku lisääntynyt nopeammin kuin kaupungeissa toimivien koulujen oppilasmäärä. Ajanjaksona 1950—53 oli kaupunkien oppilasmäärän lisäys 6 192 eli 11.3 %, kauppaloitten 2 550 (19.2 %) ja maaseudun 6 295 (26.4 %).

Totalantalet lärjungar är nu dubbelt större än läsåret 1938—39. Detta beror främst på att antalet lärjungar i finskspråkiga läroverk kraftigt ökats.

Lsåret 1952—53 funnos i läroverken i städerna 60 801 lärjungar, i köpingarna 15 813 och på landsbygden 30 100. Antalet lärjungar i städerna var sålunda dubbelt större än på landsbygden och fyra gånger större än i köpingarna. Under de senaste läsåren har antalet lärjungar i köpingar och på landsbygden likväl ökats i snabbare takt än i städerna. Under perioden 1950—53 ökades antalet lärjungar i städerna med 6 192 eller med 11.3 %, i köpingarna med 2 550 (19.2 %) och på landsbygden med 6 295 (26.4 %).

Kaikkina tauluun otettuina vuosina on oppilaiden enemmistö — sekä keskikoulu- että lukioasteella — ollut tyttöjä. Tämä johtuu pääasiallisesti siitä, että ammattikouluissa on poikia paljon enemmän kuin tyttöjä. Vertailun vuoksi mainittakoon, että kansakouluissa pojat ovat pienenä enemmistönä.

Lukuvuonna 1952—53 kävi 88.3 % oppilaista suomenkielistä ja 11.7 % ruotsinkielistä koulua. Oppikoulujen koko oppilasmäärästä oli mainittuna vuonna oppivelvollisia 72 556 eli 68.0 %, vastaavan luvun lukuvuonna 1938—39 ollessa 34 475 eli 64.1 %.

Koko kansakoulukurssille perustuvien koulujen oppilasmäärä oli suurimmillaan lukuvuonna 1948—49, jolloin se oli 8 453. Viime lukuvuosina on näiden koulujen oppilasmäärä jatkuvasti vähentynyt, ollen lukuvuonna 1952—53 vain 6.5 % koko oppilasmäärästä.

Under samtliga läsår tabellen omfattar har antalet flickor — såväl på mellanskole- som gymnasialstadiet — varit i majoritet. Detta beror främst på att långt flere gossar än flickor besöka yrkesskolor. För jämförelses skull kan nämnas att i folkskolorna gossarna äro i knapp majoritet.

Under läsåret 1952—53 besökte 88.3 % av lärjungarna finskspråkiga och 11.7 % svenskspråkiga skolor. Av totalantalet lärjungar i läroverken nämnda läsår voro 72 556 eller 68.0 % läropliktiga mot 34 475 eller 64.1 % läsåret 1938—39.

Antalet lärjungar i skolor, vilka bygga på sex klasser i folkskolan, var störst under läsåret 1948—49, då det utgjorde 8 453. Under de senaste läsåren har totalantalet lärjungar i dessa skolor kontinuerligt minskats och utgjorde läsåret 1952—53 endast 6.5 % av hela antalet lärjungar.

6. Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä. — Antalet lärjungar i skolor av ny typ.

Number of pupils in schools of the new type.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut Statsskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk All secondary schools		
			Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Yhteensä Inalles Total
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools					
1938—39	1 907	2 168	1 839	2 236	4 075
1949—50	2 327	6 017	3 343	5 001	8 344
1950—51	1 965	5 638	3 020	4 583	7 603
1951—52	2 014	5 429	2 886	4 557	7 443
1952—53	1 206	5 683	2 651	4 238	6 889
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish					
1938—39	1 739	2 168	1 738	2 169	3 907
1949—50	2 108	5 564	2 999	4 673	7 672
1950—51	1 735	5 105	2 608	4 232	6 840
1951—52	1 770	4 877	2 508	4 139	6 647
1952—53	967	5 051	2 244	3 774	6 018
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish					
1938—39	168	—	101	67	168
1949—50	219	453	344	328	672
1950—51	230	533	412	351	763
1951—52	244	552	378	418	796
1952—53	239	632	407	464	871

Seuraavasta asetelmasta ilmenee lääneittäin lukuvuosien 1951—53 oppilasmäärät ja oppilaiden luku 1 000 asukasta kohden.

Följande sammanställning utvisar länsvis antalet lärjungar samt detta antal per 1 000 invånare läsåret 1951—53.

Lääni Län County	Oppilaiden luku Antalet lärjungar Number of pupils		Oppilaita 1 000 asukasta kohti ¹⁾ Antalet lärjungar per 1 000 invånare ¹⁾ Pupils per 1 000 inhabitants ¹⁾	
	1951—52	1952—53	1951—52	1952—53
Uudenmaan — Nylands	24 383	26 156	35.2	36.8
Kymen — Kymmene	8 272	8 713	26.0	27.1
Hämeen — Tavastehus	14 316	15 225	25.2	26.7
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	14 838	16 048	23.2	25.1
Vaasan — Vasa	14 139	15 107	22.9	24.2
Kuopion — Kuopio	9 399	9 967	19.6	20.6
Mikkelin — St:t Michels	4 747	4 922	19.4	20.0
Lapin — Lapplands	3 136	3 296	18.2	18.7
Oulun — Uleåborgs	6 336	6 913	17.2	18.4
Ahvenanmaa — Åland	333	367	15.1	16.5
Koko maa — Hela riket — Whole country	99 899	106 714	24.2	25.6
Kaupungit — Städer — Towns	57 359	60 801	53.2	55.3
Kauppalat — Köpingar — Market towns	14 855	15 813	53.6	55.8
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas	27 685	30 100	10.0	10.8

¹⁾ Verrattuna henkikirjoitettuun väestöön 1. 1. 1953. — Jämfört med den mantalsskrivna befolkningen 1. 1. 1953. — Compared with the population according to registration lists, 1. 1. 1953.

Oppilaiden luku 1 000 asukasta kohden on viime vuosina jatkuvasti vähitellen noussut. Lukuvuonna 1949—50 oli tämä suhdeluku 22.9, 1950—51: 23.3, 1951—52: 24.2 ja 1952—53: 25.6. Viime lukuvuoden luvut osoittavat, että oppilaita 1 000 asukasta kohden oli kaupungeissa ja kauppa-loissa yhtä paljon ja viisi kertaa enemmän kuin maaseudulla. Kuitenkin on huomattava, että osa kaupungeissa toimivien koulujen oppilaista kuuluu niitä ympäröivän maaseudun väestöön.

Oppikoulun käynnin yleisyyteen nähden luvut osoittavat eri läänien välillä suuria eroavaisuuksia. Sekä lukumääräisesti että suhteellisesti suurin oli oppilasmäärä Uudenmaan läänissä. Yksinomaan pääkaupungissa, joka on valtakunnan huomattavin henkisen työn keskus, oli 18 790 oppilasta, mikä on 30.9 % kaupungeissa koulua käyvien koko määrästä. — Kolmessa läänissä, nim. Uudenmaan, Kymen ja Hämeen lääneissä promilleluku oli suurempi kuin koko maassa.

Keskikouluasteella oli lukuvuonna, 1938—39 koko maassa 43 106 oppilasta eli 80.2 % koko oppilasmäärästä. Viime lukuvuosina on keskikoulun oppilasmäärä jatkuvasti lisääntynyt. Lukuvuonna 1950—51 oli keskikouluasteella 79 962 oppilasta (84.2 % koko määrästä), 1951—52 84 543 (84.6 %) ja 1952—53 90 871 (85.2 %). Tämä johtuu lähinnä siitä, että sodanjälkeisinä vuosina on perustettu joukko uusia suomenkielisiä keskikouluja.

Suomen- ja ruotsinkielisten koulujen välillä on suuri eroavaisuus siinä, että suomenkieliset koulut paljon suuremmissa määrässä kuin ruotsinkieliset toimivat maalaiskunnissa. Suomenkielisten koulujen oppilaita kävi lukuvuonna 1952—53 53.2 % koulua kaupungeissa, 15.5 % kauppa-loissa ja 31.3 % maalaiskunnissa. Ruotsinkielisten koulujen oppilaita suurin osa, 85.7 %, kävi koulua kaupungeissa, kauppa-loissa 9.4 % ja maalaiskunnissa vain 4.9 %. Tämä johtuu osaksi siitä, että maan ruotsinkielisestä väestöstä asuu kaupungeissa suhteellisesti suurempi osa kuin suomenkielistä, jonka lisäksi ruotsalaisen väestön asuma-alueella kaupunkkeja on verrattain tiheässä, joten kaupunkien koulut voivat tyydyttää myös ympäröivän maaseudun tarvetta.

Yksityiskohtaisempia tietoja oppikouluista, opettajien ja oppilaiden luvusta on taulussa 1 tämän julkaisun lopussa.

4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden.

Taulusta 7 ilmenee oppilaiden jakautuminen luokittain.

7. Oppilaiden lukumäärä luokittain. — Antalet lärjungar klassvis. — Number of pupils by forms.

Lukuvuosi Läsår School year	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	1	I 2	II 3	III 4	IV 5	V 6	VI 7	VII 8	VIII 9
1938—39	45 235	8 548	53 783	1 763	8 898	9 096	8 782	7 760	6 807	4 216	3 795	2 666
1949—50	80 296	11 381	91 677	2 928	16 400	17 095	15 582	13 292	11 360	5 735	5 227	4 058
1950—51	83 243	11 728	94 971	3 156	17 401	17 772	16 279	13 681	11 673	5 799	5 123	4 087
1951—52	87 900	11 999	99 899	3 233	18 467	19 011	16 921	14 697	12 214	6 027	5 212	4 117
1952—53	94 247	12 467	106 714	3 531	21 156	19 708	18 128	15 189	13 159	6 276	5 474	4 093

Roomalaisin numeroin merkitystä oppilaiden jakautumisesta ilmenee, että oppilaita yleensä oli eniten toisella luokalla. Kolmannesta luokasta lähtien oppilasmäärä alkaa jatkuvasti vähentyä. Suurin on vähennys tietenkin viiden-

Antalet lärjungar i hela riket per 1 000 invånare har under de senaste åren oavbrutet sakta ökats. Läsåret 1949—50 utgjorde detta 22.9, 1950—51: 23.3, 1951—52: 24.2 och 1952—53: 25.6. Ur siffrorna för senaste läsår framgår, att lärjungeantalet per 1 000 invånare i städer och köpingar var lika stort och drygt fem gånger större än på landsbygden. Likväl bör observeras att en del av lärjungarna i städernas och köpingarnas skolor tillhör den kringliggande landsbygdens befolkning.

Lärjungefrekvensen i de olika länen företeer stora differenser. Störst var antalet lärjungar såväl absolut taget som i promille av folkmängden i Nylands län. Enbart i huvudstaden, som utgör rikets förnämsta centrum för intellektuellt arbete, funnos 18 790 lärjungar, representerande 30.9 % av totalantalet lärjungar i städerna. — För trenne län, nämligen för Nylands, Kymmene och Tavastehus län var promilletalet större än promilletalet för hela riket.

Antalet lärjungar på mellanskolstadiet i hela riket uppgick läsåret 1938—39 till 43 106 eller till 80.2 % av totalantalet lärjungar. Under de senaste läsåren har mellanskolans elevnumerär oavbrutet ökats. Läsåret 1950—51 funnos på mellanskolstadiet 79 962 lärjungar (84.2 % av totalantalet), 1951—52 84 543 (84.6 %) och 1952—53 90 871 (85.2 %). Detta beror främst på att under efterkrigstiden ett stort antal finskspråkiga mellanskolor grundats.

En stor skillnad mellan finsk- och svenskspråkiga läroverk råder såtillvida, att de finskspråkiga skolorna i mycket större utsträckning ligga i landskommuner. Av lärjungarna i de finskspråkiga läroverken besökte läsåret 1952—53 53.2 % skolor i städerna, 15.5 % skolor i köpingar och 31.3 % skolor i landskommuner. Av de svenska läroverkens elever besökte allra största delen eller 85.7 % stadsskolor och 9.4 % skolor i köpingar och 4.9 % skolor på landsbygden. Detta beror dels på att stadsbefolkningen är proportionsvis starkare företrädd inom rikets svensktalande befolkning och vidare på att städerna ligga förhållandevis tätt inom de svenska bosättningsområdena, varför stadsskolorna kan tillgodose även den omgivande landsbygdens behov.

Mera detaljerade uppgifter om läroverken, antalet lärare och lärjungar framgår ur tabell 1 i slutet av denna publikation.

4. Antalet klasser och lärjungeantalet per klass.

Ur tabell 7 framgår huru antalet lärjungar fördela sig efter klass.

Av den med romerska siffror angivna fördelningen av antalet lärjungar framgår att antalet lärjungar i allmänhet var störst på andra klassen. Från och med tredje klassen börjar lärjungeantalet kontinuerligt minska. Störst är

neltä kuudennelle luokalle siirryttäessä. Lukuvuosina 1949—53 oli kahdeksannen luokan oppilasmäärä 22.3 % toisen luokan oppilasmäärästä.

Luokkien luku on jatkuvasti lisääntynyt sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa. Verrattuna sodan edelliseen aikaan on suomenkielisten luokkien lisäys 1 404 eli 91.0 % ja ruotsinkielisten 93 eli 25.4 %.

minkningen givetvis från femte till sjätte klassen. Under läsåren 1949—53 var antalet lärjungar på åttonde klassen i genomsnitt 22.3 % av antalet lärjungar på andra klassen.

Antalet klasser har oavbrutet ökat såväl i finsk- som svenskspråkiga skolor. Jämfört med tiden före kriget utgör ökningen i de förstnämnda 1 404 klasser eller 91.0 % och i de sistnämnda 93 eller 25.4 %.

8. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden. — Antalet klasser och lärjungeantalet per klass.
Number of forms and pupils to a form.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikkiaan — Inalles Total		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
Luokkien luku — Antalet klasser — Number of forms									
1938—39 ...	753	156	909	790	210	1 000	1 543	366	1 909
1949—50 ...	1 100	187	1 287	1 459	232	1 691	2 559	419	2 978
1950—51 ...	1 153	196	1 349	1 502	241	1 743	2 655	437	3 092
1951—52 ...	1 219	199	1 418	1 575	247	1 822	2 794	446	3 240
1952—53 ...	1 304	213	1 517	1 643	246	1 889	2 947	459	3 406
Oppilaita luokkaa kohden — Antalet lärjungar per klass — Pupils to a form									
1938—39	30.1	25.4	28.9	28.6	23.3	27.4	29.2	23.4	28.1
1949—50	31.9	28.3	31.3	31.0	26.2	30.4	31.4	27.2	30.8
1950—51	31.7	28.3	31.2	31.1	25.6	30.3	31.4	26.8	30.7
1951—52	31.9	29.2	31.5	31.1	25.0	30.3	31.5	26.9	30.8
1952—53	32.4	28.6	31.8	31.7	25.9	30.9	32.0	27.2	31.3

Kun oppilasmäärä on myöskin suhteellisesti lisääntynyt vielä nopeammin kuin luokkien luku, on oppilasmäärä luokkaa kohden noussut entistä suuremmaksi.

Rinnakkaisluokat ovat paljon yleisempiä suomalaisissa kuin ruotsalaisissa kouluissa. Lukuvuonna 1952—53 oli suomalaisissa kouluissa 990, ruotsalaisissa 87 rinnakkaisluokkaa. Rinnakkaisluokista toimi 59.0 % valtionkouluissa.

5. Muut tiedot oppilaista.

Taulu 9 osoittaa oppilaiden jakaantumisen äidinkielen mukaan lukuvuosina 1938—39 ja 1950—53.

Då antalet lärjungar även proportionsvis ökat i ännu snabbare takt än antalet klasser, har antalet lärjungar per klass ökat.

Parallellklasser äro mycket vanligare i finska skolor än i svenska. Läsåret 1952—53 funnos i finska skolor 990 parallellklasser mot 87 i svenska. Av totalantalet parallellklasser kommo 59.0 % på statsskolornas andel.

5. Övriga uppgifter om lärjungarna.

Tabell 9 belyser fördelningen av lärjungarna efter modersmål läsåren 1938—39 och 1950—53.

9. Oppilaita äidinkielen mukaan. — Lärjungarna efter modersmål. — Pupils by mother tongue.

Lukuvuosi — Läsår School year	Suomi — Finska Finnish		Ruotsi — Svenska Swedish		Muu kieli Annat språk Other language	Yhteensä Summa Total
1938—39						
Suomenkieliset koulut — Finskpråkiga skolor — Finnish schools	44 360	98.1	642	1.4	233	45 235
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — Swedish schools	97	1.1	8 314	97.3	137	8 548
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools	44 457	82.6	8 956	16.7	370	53 783
1950—51						
Suomenkieliset koulut — Finskpråkiga skolor — Finnish schools	82 667	99.3	459	0.6	117	83 243
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — Swedish schools	1 219	10.4	10 426	88.9	83	11 728
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools	83 886	88.3	10 885	11.5	200	94 971
1951—52						
Suomenkieliset koulut — Finskpråkiga skolor — Finnish schools	87 332	99.4	452	0.5	116	87 900
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — Swedish schools	1 078	9.0	10 833	90.3	88	11 999
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools	88 410	88.5	11 285	11.3	204	99 899
1952—53						
Suomenkieliset koulut — Finskpråkiga skolor — Finnish schools	93 674	99.4	451	0.5	122	94 247
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — Swedish schools	1 014	8.1	11 377	91.3	76	12 467
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools	94 688	88.7	11 828	11.1	198	106 714

Suomenkielisiä oppilaita ruotsinkielisissä kouluissa oli ennen sotaa 97 eli vain 1.1 % ruotsinkielisten koulujen koko oppilasmäärästä. Lukuvuonna 1950—51 vastaavat luvut olivat 1 219 eli 10.4 %. Kahtena viimeisenä lukuvuonna on suomenkielisten oppilaiden luku ruotsinkielisissä kouluissa vähentynyt sekä absoluuttisesti että suhteellisesti. Oppilaita, joiden äidinkieli on jokin vieras kieli, on aina ollut suhteellisesti enemmän ruotsinkielisissä kouluissa.

Viime lukuvuonna oli kaikista oppilaista evankelis-luterilaisia 102 955 (96.5 %), kreikkalaiskatolisia 1 194 (1.1 %) ja muita kristittyjä 376 (0.4 %), kun taas 151 (0.1 %) kuului ei-kristillisiin uskontokuntiin ja 2 038 (1.9 %) oli siviilirekisteriin merkittyjä.

Allaoleva asetelma valaisee oppilaiden jakautumista kotipaikan mukaan.

Lukuvuosi Läsår School year	Samassa kunnassa kuin koulu I samma kommun som skolan In the same commune as the school	Toisessa kunnassa, enintään 20 km koulusta I annan kommun, högst 20 km från skolan In an other commune, up to 20 km from the school	Yli 20 km koulusta Över 20 km från skolan Over 20 km from the school	Yhteensä Summa Total
1950—51	67 275 70.8	13 563 14.3	14 133 14.9	94 971
1951—52	70 740 70.8	14 694 14.7	14 465 14.6	99 899
1952—53	76 408 71.6	15 162 14.2	15 144 14.2	106 714

Tauluosaston taulusta 2 ilmenee oppilaiden jakaantumisen isän (tai äidin) ammattin mukaan lukuvuonna 1952—53 absoluuttisin ja suhdeluvuin. Äidin ammatti on otettu huomioon vain silloin, kun hän on ollut perheen pääasiallinen huoltaja. Eri pääryhmien suhdeluvut kahdelta viime lukuvuodelta osoittavat hyvin pieniä eroavaisuuksia. Jos seurataan pitempiaikaista kehitystä, huomataan että kahden suurimman ryhmän, nim. maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen ja teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta, suhdeluvut ovat nousseet. Lukuvuonna 1940—41 kuului ensinmainittuun ryhmään 17.9 %, viime lukuvuonna 26.2 %. Vastaavat teollisuusryhmän luvut ovat 24.8 ja 29.0 %. Ensinmainitun ryhmän lisääntyminen johtuu lähinnä siitä, että maaseudulle on perustettu lisää kouluja, jälkimmäisen taas siitä, että teollisuudesta, käsityöstä ja rakennustoiminnasta elatusensa saava väestön osa on lisääntynyt.

Taulusta 10 ilmenevät tärkeimmät tiedot vapaaoppilaista. Vapaaoppilailla tarkoitetaan tässä niitä, jotka kokonaan tai osaksi on vapautettu lukukausimaksun suorittamisesta. Valtionkouluissa alennuksen tai vapautuksen lukukausimaksusta myöntää lautakunta, johon kuuluu rehtori, asianomainen luokanvalvoja sekä vanhempainneuvoston jäsenet, yksityiskouluissa asian ratkaisee johtokunta sekä vanhempainneuvoston edustaja, hankittuaan luokanvalvojan lausunnon. Valtionapua nauttivissa yksityiskouluissa on varattomien tai vähävaraisten vanhempien lasten saatava vapautus luku-

Antalet finskspråkiga lärjungar i svenskspråkiga skolor uppgick före kriget till 97 eller till endast 1.1 % av totalantalet lärjungar i svenskspråkiga skolor. Läsåret 1950—51 voro motsvarande siffror 1 219 eller 10.4 %. Under de två senaste läsåren har antalet finskspråkiga lärjungar i svenskspråkiga skolor minskats såväl absolut som relativt taget. Antalet lärjungar med något främmande språk som modersmål har alltid varit förhållandevis större i svenskspråkiga skolor.

Senaste läsår voro av totalantalet lärjungar 102 955 (96.5 %) evangelisk-luterska, 1 194 (1.1 %) grekisk-katolska och 376 (0.4 %) kristna av annan trosbekännelse, medan 15.1 (0.1 %) tillhörde icke kristna trossamfund och 2 038 (1.9 %) voro inskrivna i civilregistret. Nedanstående sammanställning belyser lärjungarnas fördelning enligt hemort.

Av tabell 2 i tabellavdelningen framgår fördelningen av lärjungarna efter faderns (eller moderns) yrke läsåret 1952—53 i absoluta och relativa tal. Moderns yrke har beaktats endast i de fall, då hon varit familjens huvudsakliga försörjare. Relationstalen för de olika huvudgrupperna förete de två senaste läsåren mycket små differenser. Om man följer utvecklingen under en längre tidsperiod framgår att relationstalet för de två största grupperna, nämligen jord- och skogsbruk med binärningar och industri, hantverk och byggnadsverksamhet ökats. Läsåret 1940—41 omfattade förstnämnda grupp 17.9 % mot 26.2 % senaste läsår. Motsvarande siffror för den senare gruppen voro 24.8 och 29.0 %. I det förra fallet beror ökningen främst på att antalet skolor på landsbygden ökats, i det senare fallet på att befolkningsnumerären som får sin utkomst från industri, hantverk och byggnadsverksamhet ökats.

Ur tabell 10 framgår de viktigaste uppgifterna om frieleverna. Med frielev avses här de elever som helt eller delvis befriats från terminsavgift. I statsskolorna beviljas nedsättning av eller befrielse från terminsavgiften av en nämnd, bestående av rektor, vederbörande klassföreståndare samt medlemmarna i föräldrarådet, i privatskolorna av direktionen jämte en representant för föräldrarådet, sedan vederbörande klassföreständares utlåtande inhämtats. I privatläroverk, som åtnjuta statsunderstöd böra lärjungar till medellösa eller mindrebemädlade föräldrar erhålla befrielse

10. Vapaaoppilaat. — Frieleverna. — Non-paying pupils.

	1947— 48	1948— 49	1949— 50	1950— 51	1951— 52	1952— 53	1947— 48	1948— 49	1949— 50	1950— 51	1951— 52	1952— 53
	Luku — Antal — Number						% kaikista oppilaista % av hela lärjungeantalet % of all pupils					
Valtionkoulut — Statsskolor — State schools	11 612	12 215	12 571	14 370	14 253	14 898	31.1	32.1	31.2	34.1	31.9	30.8
Kunn. ja yksityisk. — Komm. o. privatskolor — Munic. a. private schools	7 460	8 080	8 484	8 964	8 432	8 823	15.8	16.5	16.5	17.5	15.8	15.8
Kaikkiaan — Inalles — Total	19 072	20 295	21 055	23 334	22 685	23 721	22.6	23.3	23.2	25.0	23.2	22.7

kausimaksujen suorittamisesta vähintään siinä laajuudessa, että vapautukset vastaavat 10 prosenttia siitä kokonaismäärästä, mikä lukukausimaksuja kertyisi, ellei vapaaoppilapaikkoja myönnettäisi. Valtionkouluissa opiskeli lukuvoonna 1952—53 vapaaoppilaina 30.8 % kaikista oppilaista, yksityiskouluissa 15.8 %.

Lukuvoosina 1938—39 ja 1949—53 oppikouluihin otettujen uusien oppilaiden lukumäärä ilmenee seuraavasta taulusta.

11. Uudet oppilaat. — Nya lärjungar. — *New pupils.*

Lukuvoosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor <i>State schools</i>			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>			Kaikki koulut Samtliga skolor <i>All schools</i>
	Suomenk. Finakspr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskopr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finakspr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskopr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	
1938—39	5 126	754	5 880	5 997	940	6 937	12 817
1949—50	7 685	1 246	8 931	11 543	1 276	12 819	21 750
1950—51	8 139	1 293	9 432	11 926	1 316	13 242	22 674
1951—52	8 523	1 250	9 773	12 758	1 281	14 039	23 812
1952—53	9 492	1 353	10 845	13 429	1 399	14 828	25 673

Samoin kuin oppilaiden kokonaismäärä on myös uusien oppilaiden luku jatkuvasti lisääntynyt.

Ensimmäiselle luokalle valmistavasta koulusta tulleiden luku on nykyään sekä lukumääräisesti että suhteellisesti ottaen huomattavasti pienempi kuin ennen sotaa. Kuitenkin voidaan todeta näiden uusien oppilaiden lukumäärän viime lukuvoosina vähän lisääntyneen, johtuen siitä, että vieraskielisten valmistavien koulujen oppilasmäärä on kasvanut.

Suomenkielisten koulujen ensimmäiselle luokalle lukuvoonna 1952—53 otetuista oppilaista tuli 19 208 (96.7 %) kansakoulusta, 268 (1.3 %) valmistavasta koulusta ja 388 (2.0 %) muusta koulusta. Vastaavat luvut ruotsinkielisistä kouluista ovat 2 054 (93.0 %), 91 (4.1 %) ja 64 (2.9 %).

Oppilaiden siirrosta lähinnä korkeammalle luokalle on säädetty seuraavaa:

I. Oppilas, jonka tiedot vähintään kolmessa lukuaineessa on arvosteltu heikoiksi, jää ehdoitta luokalle.

II. Oppilas, jonka tiedot on yhdessä tai kahdessa lukuaineessa arvosteltu heikoiksi, voidaan,

a) jos hän on saanut lukuaineiden keskiarvoksi vähintään 6, siirtää seuraavalle luokalle suoritettuaan sitä ennen hyväksytyt ehtolaiskuulustelun,

b) jos hän on saanut lukuaineiden keskiarvoksi vähemmän kuin 6, voi opettajakunta harkintansa mukaan jättää hänet luokalle tai siirtää ylemmälle luokalle ehdoilla siinä tai niissä aineissa, joissa hän on saanut heikon arvosanan.

Luokalta siirtoa koskevista tiedoista ovat kiintoisimmat suhdeluvut, jotka tarkoittavat ilman ehtoja tai ehtojen kuulustelun perusteella luokalle jääneitä. Seuraavasta asetelmasta ilmenevät nämä suhdeluvut ajalta ennen sotaa ja lukuvoosilta 1950—53.

från terminsavgifterna åtminstone till ett sådant totalbelopp att det motsvarar 10 % av den totalsumma, som skulle inflyta i terminsavgifter om inte sådan befrielse skulle beviljas. I statsläroverken var läsåret 1952—53 30.8 % av totalantalet lärjungar frielever mot 15.8 % i privatläroverken.

Antalet till läroverken nyintagna lärjungar läsåren 1938—39 och 1949—53 framgår av följande tabell.

I likhet med totalantalet lärjungar i skolorna har även antalet nya lärjungar kontinuerligt ökat.

Antalet lärjungar på I klassen som besökt förberedande skola är numera såväl absolut som relativt taget betydligt mindre än före kriget. Likväl kan under de senaste läsåren en obetydlig ökning av nämnda lärjungar konstateras, vilket beror på att antalet lärjungar i förberedande skolor med främmande undervisningspråk ökat.

Av de till finska skolor till I:sta klassen läsåret 1952—53 antagna lärjungarna hade 19 208 (96.7 %) besökt folkskola, 268 (1.3 %) förberedande skola och 388 (2.0 %) annan skola. Motsvarande siffror för svenskspråkiga skolor voro 2 054 (93.0 %), 91 (4.1 %) och 64 (2.9 %).

Angående lärjunges uppflyttning till närmast högre klass gälla följande principer:

I. Lärjunge, som har underkänt vitsord i minst tre läroämnen, kvarstannar ovillkorligen på klassen.

II. Lärjunge, som har underkänt vitsord i ett eller två läroämnen, skall

a) om han har minst 6 i medeltal i läroämnena uppflyttas till följande klass på villkor att han genomgår godkänt villkorsförhör,

b) om han har lägre medeltal än 6 i läroämnena kan lärarkollegiet besluta att han antingen kvarstannar på klassen eller uppflyttas med villkor i det eller de ämnen, vari han har underkänt vitsord.

Av siffrorna rörande uppflyttning från klassen erbjuda relationstalen för de ovillkorligen eller på basen av villkorsförhör kvarstannade det största intresset. Följande sammanställning innehåller nämnda relationstal för tiden före kriget och för läsåren 1950—53.

Valtionkoulut — Statskolor — <i>State schools</i>	1939	1950	1951	1952	1953
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — <i>Municipal and private schools</i>	18.0	17.2	16.3	17.7	15.0
Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk — All secondary schools	18.8	16.1	15.7	15.6	14.4
Näistä: — Därav: — <i>Of which:</i>					
Suomenkieliset — Finskspråkiga — <i>Finnish</i>	18.5	16.3	16.1	16.6	14.6
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — <i>Swedish</i>	18.1	15.4	15.2	15.7	15.6
Keskikouluaste — Mellanskolstadiet — <i>Lower forms of secondary schools</i>	17.3	16.7	16.1	15.9	13.5
Lukioaste — Gymnasialstadiet — <i>Upper forms of secondary schools</i>	20.5	16.5	15.5	16.5	19.3

Eri ryhmien suhdeluvut ovat viime lukuvuosina kauttaaltaan olleet alemmat kuin ennen sotaa. Keskekouluasteella jäi v. 1953 luokalle suhteellisesti vähemmän, mutta lukioasteella enemmän kuin lähinnä edellisinä vuosina. Luokalle jääneitä on tavallisesti ollut suomenkielisissä kouluissa suhteellisesti enemmän kuin ruotsinkielisissä kouluissa. V. 1953 oli tämä suhde päinvastainen.

6. Oppikoulujen menot ja tulot.

Taulusta 12 käyvät ilmi oppikoulujen menot lukuvuosina 1938—39 ja 1949—53. Kansakouluun kuuluvien keskekoulujen menot eivät tietenkään sisälly tähän eivätkä myöskään tämän osaston seuraaviin tauluihin.

12. Oppikoulujen menot, 1 000 mk. — Läroverkens utgifter, 1 000 mk.

Secondary school expenditure, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39	68 816	15 362	84 178	52 993	15 823	68 816	121 809	31 185	152 994
1949—50	777 332	154 150	931 482	864 022	145 958	1 009 980	1 641 354	300 108	1 941 462
1950—51	1 089 954	212 212	1 302 166	1 273 148	230 428	1 503 576	2 363 102	442 640	2 805 742
1951—52	1 235 159	240 001	1 525 160	1 595 908	269 183	1 865 091	2 881 067	509 184	3 390 251
1952—53	1 478 015	283 790	1 761 805	1 758 581	289 403	2 047 984	3 236 596	573 193	3 809 789

Lukuvuonna 1938—39 olivat valtionkoulujen menot suuremmat kuin yksityiskoulujen, lukuvuosina 1940—45 tämä erotus vähitellen tasoittui, kunnes lukuvuonna 1945—46 yksityiskoulujen menot ylittivät valtionkoulujen menot. Viime lukuvuonna yksityiskoulujen menot olivat 53.3 % oppikoulujen kokonaismenoista. Lukuvuonna 1952—53 valtionkoulujen menot olivat 22 kertaa, yksityiskoulujen 30 kertaa suuremmat kuin ennen talvisotaa. Tämä lisäys johtuu osaksi inflatiosta, osaksi oppikoululaitoksemme voimakkaasta kasvusta sodanjälkeisenä aikana.

Taulussa 13 annetaan yksityiskohtaisempia tietoja oppikoulujen menoista.

Relationstalen för de olika grupperna ha de senaste läsåren genomgående varit lägre än före kriget. För mellanskolestadiet var relationstalet år 1953 lägre, men för gymnasialstadiet högre än under de närmaste föregående åren. Antalet kvarstannade har vanligtvis varit förhållandevis större i de finskspråkiga läroverken än i de svenskspråkiga. År 1953 var förhållandet det motsatta.

6. Läroverkens utgifter och inkomster.

Ur tabell 12 framgå läroverkens utgifter läsåren 1938—39 och 1949—53. Uppgifter om de kommunala mellanskolorna, vilka utgöra en del av folkskolan, ingå givetvis inte i denna eller i de följande tabellerna inom denna avdelning.

Läsåret 1938—39 voro statsskolornas utgifter större än privatskolornas, läsåren 1940—45 utjämnades denna skillnad småningom, ända till läsåret 1945—46 då privatskolornas utgifter överstego statsskolornas. Senaste läsåret utgjorde privatskolornas utgifter 53.3 % av de totala utgifterna för läroverken. Läsåret 1952—53 voro statsskolornas utgifter 22 gånger större än före vinterkriget, och privatskolornas 30 gånger. Denna stegring beror dels på inflationen, dels på att vårt läroverksväsen under efterkrigstiden varit stort i stark expansion.

Tabell 13 innehåller mera detaljerade uppgifter om läroverkens utgifter.

13. Menot ryhmittän, 1 000 mk. — Utgifterna gruppvis, 1 000 mk. — Classified expenditure, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Opettajain palkkaus Lärarnas avlöning Teachers' salaries		Lämmitys, valaistus, sli- vovs, opetuskalusto y. m. För värme, lyse, städning, undervisningsmaterial m. m. Heating, lighting, cleaning, educational supplies		Koulutalon hoito- ja kor- jauskustannukset y. m. Skötsel och reparation av skolhuset m. m. Maintenance and repair charges of school building etc.		Todellinen vuokra Faktisk hyra Real rent		Yhteensä Summa Total
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	
Valtionkoulut — Statskolor — State schools									
1938—39	66 324	78.8	12 640	15.0	4 781	5.7	433	0.5	84 178
1949—50	778 637	80.0	150 496	15.5	41 169	4.2	2 349	0.3	972 651
1950—51	1 079 984	80.5	218 057	16.3	38 477	2.9	4 125	0.3	1 340 643
1951—52	1 255 597	79.8	265 214	16.8	50 096	3.2	4 349	0.2	1 575 256
1952—53	1 424 779	77.6	331 381	18.1	74 202	4.0	5 645	0.3	1 836 007
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — Municipal and private schools									
1938—39	52 199	75.9	9 573	13.9	3 762	5.4	3 282	4.8	68 816
1949—50	743 260	71.7	238 265	23.0	27 275	2.6	28 455	2.7	1 037 255
1950—51	1 172 543	76.3	299 140	19.5	32 350	2.1	31 893	2.1	1 535 926
1951—52	1 397 969	72.8	419 785	21.8	55 610	2.9	47 337	2.5	1 920 701
1952—53	1 529 825	73.0	458 899	21.9	47 581	2.3	59 260	2.8	2 095 565
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools									
1938—39	118 523	77.5	22 213	14.5	8 543	5.6	3 715	2.4	152 994
1949—50	1 521 897	75.7	388 761	19.4	68 444	3.4	30 804	1.5	2 009 906
1950—51	2 252 527	78.3	517 197	18.0	70 827	2.5	36 018	1.2	2 876 569
1951—52	2 653 566	75.9	684 999	19.6	105 706	3.0	51 686	1.5	3 495 957
1952—53	2 954 604	75.1	790 280	20.1	121 783	3.1	64 905	1.7	3 931 572

Valtion osuus oppikoulujemme, samoin kuin useimpien muiden opetuslaitostemme kokonauskustannuksista on sodanedellisestä ajasta kasvanut. Syynä tähän on se, ettei ole haluttu korottaa oppilasmaksuja samassa suhteessa kuin kustannukset ovat nousseet. Sitä vastoin on oppilaita luokkaa kohden nykyään jonkin verran enemmän kuin ennen sotaa. Oppilasmaksuista kertyi viime lukuvuonna vain 16 kertaa niin paljon kuin ennen sotaa, jota vastoin kustannukset ovat nousseet 26-kertaisiksi. Ylivoimaisesti suurin menoerä on opettajien palkkaus, joka oli $\frac{3}{4}$ kokonaismenoista.

Seuraava taulu osoittaa eri kouluryhmien keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden viime vuosina.

Säväl i fråga om läroverken som de flesta övriga undervisningsanstalter i vårt land har statens procentuella andel i totalkostnaderna ökats jämfört med tiden före kriget. Detta beror på att man inte velat höja elevavgifterna i samma proportion som kostnaderna stigit. Däremot är antalet lärjungar per klass nu för tiden något större än före kriget. Elevavgifterna inbringade senaste läsår endast 16 gånger mera än före kriget, varemot totalkostnaderna voro 26 gånger högre. Den ojämförligt största utgiftsposten var lärarnas avlöning, som utgjorde $\frac{3}{4}$ av totalutgifterna.

Följande tabell utvisar de olika skolgruppernas årskostnader i genomsnitt per lärjunge under de senaste åren.

14. Keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden, mk. — Ärliga medelkostnader per lärjunge, mk.

Average annual expenditure per pupil, mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut — Kommunala och privata skolor Municipal and private schools					
				Kalkkiaan — Inalles — Total			Siitä valtionapu — Därav understöd av staten — Incl. state grants		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kalkki koulut Alla skolor All schools	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kalkki koulut Alla skolor All schools	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kalkki koulut Alla skolor All schools
1938—39	3 525	4 987	3 728	2 420	3 345	2 585	1 548	1 854	1 603
1949—50	27 619	38 073	28 992	20 444	25 845	21 084	11 440	13 629	11 700
1950—51	35 128	46 763	36 663	30 390	40 331	31 573	20 718	24 602	21 180
1951—52	38 708	49 451	40 106	35 820	46 344	36 998	22 730	28 693	23 397
1952—53	41 262	55 356	43 041	37 232	49 550	38 575	23 829	31 069	24 618

Kustannukset oppilasta kohden ovat suomenkielissä kouluissa pienemmät kuin ruotsinkielisissä. Tämä johtuu osaksi siitä, että oppilasmäärä luokkaa kohden on ensinmainituissa suurempi, osaksi siitä, että suomenkielisiä keskikouluja, joissa opettajien pätevyys on pienempi, on suhteellisestikin enemmän kuin ruotsinkielisiä.

Taulusta 15 ilmenevät oppikoulujen tulot lukuvuosina 1938—39 ja 1949—53.

Att kostnaderna per lärjunge är något lägre i finskspråkiga skolor beror, dels på att antalet lärjungar per klass i dem är större, dels på antalet mellanskolor, i vilka lärarnas kompetens är lägre, även relativt taget är större bland finskspråkiga skolor.

Tabell 15 belyser läroverkens inkomster läsåren 1938—39 och 1949—53.

15. Oppikoulujen tulot, 1 000 mk. — Läroverkens inkomster, 1 000 mk.

Income of secondary schools, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Oppilasmaksut Elevavgifter Pupil's fees		Avustukset kunnallisille ja yksityiskouluille Understöd åt kommunala och privata skolor Grants to local govt. and private schools		Muut tulot Övriga inkomster Other income		Yhteensä Summa Total		
	Valtionkoulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Valtiolta Av staten State	Kunnalta Av kommunen Local govt.	Valtionkoulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Valtionkoulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Kalkki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools
1938—39	14 441	22 005	44 002	2 510	122	4 407	14 563	72 924	87 487
1949—50	76 264	292 993	600 633	50 826	24 468	64 397	100 732	1 008 849	1 109 581
1950—51	139 987	367 925	1 086 351	57 426	54 638	84 499	194 625	1 596 201	1 790 826
1951—52	142 544	447 606	1 292 518	81 125	49 876	108 297	192 420	1 929 546	2 121 966
1952—53	153 667	495 742	1 437 744	104 092	71 506	103 558	225 173	2 141 136	2 366 309

Oppikoulujen kaikista oppilasmaksuista oli lukuvuonna 1952—53 yksityiskoulujen osuus 496 milj. mk eli 76.3 %. Näiden koulujen suurin tuloerä on kuitenkin valtionapu, joka mainittuna lukuvuonna oli 67.1 % kokonaistuloista.

Taulussa 16 on tietoja valtion, kunnan ja yksityiskoulujen oppilasmaksuista.

Av de totala elevavgifterna i läroverken läsåret 1952—53 kom 496 miljoner mk eller 76.3 % på privatläroverkens del. Dessa skolors största inkomstpost är likväl statsunderstödet, som nämnda läsår uppgick till 67.1 % av totalinkomsterna.

Tabell 16 innehåller uppgifter om elevavgifterna i statens, kommunens och privata skolor.

16. Oppilasmaksut, 1 000 mk. — Elevavgifter, 1 000 mk. — Pupil's fees, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kalkki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools		
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39	12 468	1 973	14 441	17 572	4 433	22 005	30 040	6 406	36 446
1949—50	66 864	9 400	76 264	255 557	37 436	292 993	322 421	46 836	369 257
1950—51	123 569	16 418	139 987	321 456	46 469	367 925	445 025	62 887	507 912
1951—52	125 220	17 324	142 544	390 490	57 116	447 606	515 710	74 440	590 150
1952—53	135 656	18 011	153 667	434 789	60 953	495 742	570 445	78 964	649 409

Valtionkoulujen oppilasmaksu oli lukuvuonna 1952—53 2 500 mk lukukaudesta. Yksityiskoulujen oppilasmaksut olivat huomattavasti suuremmat monessa tapauksessa jopa kaksi tai kolme kertaakin.

7. Ylioppilastutkinto.

Seuraavassa taulussa on tietoja ylioppilaskokelaista vuonna 1939 ja vuosina 1950—53.

Läsåret 1952—53 utgjorde terminsavgifterna i statsläroverken 2 500 mk i terminen. Terminsavgifterna i de privata läroverken voro betydligt högre, i många fall två eller tre gånger.

7. Studentexamen.

Uppgifter om studentkandidaterna år 1939 och åren 1950—53 framgå ur följande tabell.

17. Ylioppilaskokelaat. — Studentkandidater. — Pupils sitting matriculation examination.

Vuosi År Year	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie lärjungar — Ordinary pupils						Yksityisoppilaita Privatister Private pupils		Sotilas- kirjoitukset Militär- skrivningar Special papers for army candidates
	Keväällä — Om våren — In spring			Syksyllä — Om hösten — In autumn			Keväällä Om våren In spring	Syksyllä Om hösten In autumn	
	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total			
1939.....	2 164	488	2 652	366	120	486	13	55	—
1950.....	3 560	525	4 085	529	95	624	152	62	40
1951.....	3 600	512	4 112	434	95	529	112	41	16
1952.....	3 581	530	4 111	652	147	799	109	50	6
1953.....	3 595	510	4 105	500	107	607	115	42	4

Kuten aikaisemmin on mainittu oli oppilaiden kokonaismäärä lukuvuonna 1952—53 kaksi kertaa niin suuri kuin ennen sotaa. Samassa ajassa oli keväällä kirjoittaneiden ylioppilaskokelaisten lisäys 1 453 eli 54.8 %. Oppikoululaitoksemme on siis laajentunut varsinkin keskikoulun osalta. Keväällä 1953 kirjoitti suomenkielisissä kouluissa 87.6 % kaikista kokelaista vastaavan suhdeluvun ollessa 81.6 % v. 1939.

Såsom tidigare omtalats var totalantalet lärjungar i läroverken läsåret 1952—53 dubbelt större än före kriget. Under samma tid ökades antalet studentkandidater om våren med 1 453 eller med 54.8 %. Expansionen inom vårt lärdomsskoleväsen har sålunda varit kraftigast i fråga om mellanskolstadiet. Våren 1953 utgjorde antalet studentkandidater i finskspråkiga skolor 87.6 % av totalantalet, 81.6 % år 1939.

18. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — Matriculated.

Vuosi År Year	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie lärjungar — Ordinary pupils						Yksityisoppilaita Privatister Private pupils		Sotilas- kirjoitukset Militär- skrivningar Special papers for army candidates	Kalkkiaa Inalles Total
	Keväällä — Om våren — In spring			Syksyllä — Om hösten — In autumn			Keväällä Om våren In spring	Syksyllä Om hösten In autumn		
	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total				
1939.....	1 797	365	2 162	292	93	385	74	38	—	2 659
1950.....	3 034	426	3 460	421	71	492	83	38	9	4 082
1951.....	3 164	414	3 578	372	72	444	67	22	—	4 111
1952.....	2 912	381	3 293	589	121	710	61	38	1	4 103
1953.....	3 097	404	3 501	415	78	493	69	28	1	4 092

Hyväksytyt kokelaisten kokonaismäärä on viime vuosina vaihdellut vain vähän. Yksityisoppilaita on viime vuosina ollut vähemmän kuin ennen sotaa.

Taulu 19 osoittaa uusien ylioppilaiden jakaantumisen sukupuolen mukaan, yksityisoppilaita lukuunottamatta.

Totalantalet godkända kandidater företer under de fyra senaste åren endast små fluktuationer. Antalet privatister har under de senaste åren varit något mindre än före kriget.

Tabell 19 utvisar de nya studenternas fördelning efter kön (privatister inte medräknade).

19. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Matriculated.*

Vuosi År Year	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>		Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>		Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>		
	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinnor <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinnor <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinnor <i>Females</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>
1939	1 148	941	232	160	1 380	1 101	2 481
1950	1 635	1 829	262	235	1 897	2 064	3 961
1951	1 555	1 981	249	237	1 804	2 218	4 022
1952	1 626	1 875	241	261	1 867	2 136	4 003
1953	1 631	1 881	247	235	1 878	2 116	3 994

Suomenkielisistä kouluista on koko ajanjaksona 1950—53 naispuolisia kokelaita hyväksytty enemmän kuin miespuolisia. Ruotsinkielisistä kouluista sen sijaan on tullut enemmän miespuolisia kuin naispuolisia ylioppilaita, vuosi 1952 kuitenkin poikkeuksena.

Taulusta 20, joka sisältää tietoja Pohjoismaissa hyväksytyjen ylioppilaskokelaiden kokonaismäärästä, ilmenee, että hyväksytyjen miespuolisten luku maassamme on sodanedellisestä ajasta lisääntynyt 555:llä eli 40.2 % ja naispuolisten hyväksytyjen luku 1 056:lla eli kokonaista 95.9 %. Hyväksytyjä naispuolisia kokelaita oli v. 1953 2 157 eli 52.7 % koko määrästä.

I finskspråkiga skolor har under hela perioden 1950—53 antalet kvinnliga kandidater varit i majoritet. I svenskspråkiga skolor voro däremot de manliga studentkandidaterna i majoritet, med undantag av år 1952.

Ur tabell 20, som innehåller uppgifter om totalantalet godkända studentkandidater i de nordiska länderna, framgår att antalet manliga kandidater i vårt land jämfört med tiden före kriget ökats med 555 eller med 40.2 % och antalet kvinnliga med 1 056 eller med hela 95.9 %. Antalet godkända kvinnliga studentkandidater utgjorde år 1953 2 157 eller 52.7 % av totalantalet godkända kandidater.

20. Hyväksytyt kokelaat Pohjoismaissa vuosina 1939 ja 1950—53. 1) — Antalet godkända kandidater i de nordiska länderna åren 1939 och 1950—53. 1) — *Approved candidates in the Scandinavian countries in 1939 and 1950—53. 1)*

Vuosi År Year	Suomi — Finland					Ruotsi — Sverige — Sweden					Norja — Norge — Norway					Tanska — Danmark Denmark				
	Mp Mk <i>Male</i>	%	Np Kv. k. <i>Fem.</i>	%	Yht. S:ma <i>Total</i>	Mp Mk <i>Male</i>	%	Np Kv. k. <i>Fem.</i>	%	Yht. S:ma <i>Total</i>	Mp Mk <i>Male</i>	%	Np Kv. k. <i>Fem.</i>	%	Yht. S:ma <i>Total</i>	Mp Mk <i>Male</i>	%	Np Kv. k. <i>Fem.</i>	%	Yht. S:ma <i>Total</i>
1939	1 380	55.6	1 101	44.4	2 481	2 452	66.0	1 261	34.0	3 713	1 947	64.7	1 061	35.3	3 008	1 405	63.3	813	36.7	2 218
1950	1 958	48.1	2 115	51.9	4 073	2 702	60.1	1 795	39.9	4 497	2 680	60.2	1 774	39.8	4 454	1 607	61.2	1 020	38.8	2 627
1951	1 852	45.0	2 259	55.0	4 111	2 689	59.5	1 830	40.5	4 519	2 299	60.2	1 522	39.8	3 821	1 621	57.8	1 182	42.2	2 803
1952	1 920	46.8	2 133	53.2	4 103	2 852	58.2	2 046	41.8	4 898	2 218	61.2	1 406	38.8	3 624	1 635	58.2	1 173	41.8	2 808
1953	1 935	47.3	2 157	52.7	4 092	2 964	58.4	2 109	41.6	5 073	2 120	60.4	1 388	39.6	3 508	1 753	58.7	1 231	41.3	2 984

Naisylioppilaiden runsaslukuisuus on meidän maamme erikoisuus, sillä kaikissa muissa Pohjoismaissa oli naisylioppilaiden luku pienempi kuin meillä. Ruotsissa hyväksyttiin naispuolisia kokelaita 2 109 eli 41.6 % koko määrästä, Norjassa vastaavasti 1 388 eli 39.6 % ja Tanskassa 1 231 eli 41.3 %.

Taulusta 21 ilmenee, paljonko keväällä kirjoittaneista hyväksyttiin eri yleisarvosanoilla.

Det stora antalet kvinnliga studenter är mycket karakteristiskt för vårt land, ty i samtliga övriga nordiska länder var antalet kvinnliga studenter mindre än hos oss. I Sverige uppgick antalet godkända kvinnliga kandidater nämnda år till 2 109 eller till 41.6 % av totalantalet. För Norge var motsvarande siffra 1 388 eller 39.6 % och för Danmark 1 231 eller 41.3 %.

Ur tabell 21 framgår huru många av de ordinarie lärjungarna som godkändes i vårens skrivningar och med vilka vitsord.

21. Hyväksytyt yleisarvosanan mukaan. — Godkända efter det allmänna vitsordet.

Matriculated results, graded.

Kevätlukukausi Vårterminen Spring term	Varsinaisia oppilaita hyväksytty yleisarvosanalla — Ordinarie lärjungar godkända med vitsordet <i>Ordinary pupils, by grading achieved</i>									
	Miehiä — Män — <i>Males</i>			Naisia — Kvinnor — <i>Female</i>			Kaikkiaan — Inalles — <i>Total</i>			
	l	cl	a	l	cl	a	l	cl	a	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1949	205	699	457	203	796	595	408	1 495	1 052	2 555
1950	293	813	516	266	939	633	559	1 752	1 149	3 460
1951	241	850	505	218	968	796	459	1 818	1 301	3 578
1952	201	755	537	223	904	673	424	1 659	1 210	3 293
1953	276	869	453	342	1 037	524	618	1 906	977	3 501

1) Yksitysoppilaat mukaanluettuina. — Privatister inräknade. — *Including pupils prepared privately for matriculation.*

Vuosina 1949—53 hyväksyttiin keskimäärin 15.8 % miespuolisista kokeista arvosanalla laudatur, 52.0 % arvosanalla cum laude approbatur ja 32.2 % arvosanalla approbatur. Naisylioppilaiden tulostaso on ollut heikompi: vastaavat suhdeluvut ovat 13.7, 51.0 ja 35.3 %.

Sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa hylättiin eniten toisen kotimaisen kielen kokeita, mutta huomattava määrä kokeilaita hylättiin myös heikon äidinkielen taidon vuoksi. Saksankielen kokeita hylättiin suhteellisesti enemmän suomen- kuin ruotsinkielisissä kouluissa. Reaalikokeessa sen sijaan hylättiin suomalaisten koulujen kirjoittajia huomattavasti vähemmän kuin ruotsalaisissa kouluissa. Matematiikassa hylättyjen luku oli jokseenkin vähäinen sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa. Yksityiskohtaisempia tietoja kevään 1953 ylioppilastutkinnon kirjallisista kokeista saadaan seuraavasta asetelmasta.

Hylättyjä kokeita eri aineissa 1953. — Antalet underkända prov i olika ämnen våren 1953.

Failed tests, by subjects.

	Suomenk. kouluissa I finskspr. skolor <i>Finnish schools</i>		Ruotsink. kouluissa I svenskspr. skolor <i>Swedish schools</i>	
		%		%
II kotimainen kieli — Andra inhemska språket — <i>Finnish or Swedish</i>	277	7.7	42	8.3
Saksa — Tyska — <i>German</i>	122	4.3	7	2.9
Äidinkieli — Modersmålet — <i>Mother tongue</i>	115	3.2	37	7.3
Englanti — Engelska — <i>English</i>	69	6.4	22	6.1
Reaalikoe — Realprovet — <i>Modern subjects</i> ¹⁾	41	1.3	22	5.4
Matematiikka — Matematik — <i>Mathematics</i>	36	3.3	11	7.7
Venäjä — Ryska — <i>Russian</i>	9	12.7	—	—
Ranska — Franska — <i>French</i>	1	11.5	—	—
Latina — Latin — <i>Latin</i>	3	16.6	1	5.6

Suomenkielisissä kouluissa hylättiin keväällä 1953 542 ylioppilaskokelasta, ruotsinkielisissä 110. Viime vuosina on suomenkielisten koulujen kirjoittajista hylätty suhteellisesti vähemmän kuin ruotsinkielisten. Vuonna 1953 hylättiin suomenkielisissä kouluissa 13.9 % varsinaisista oppilaista. Vastaava suhdeluku ruotsinkielisissä kouluissa oli 20.8. — Valtion ja yksityiskoulujen tulostaso osoittaa viime vuosina vain vähäistä eroavaisuutta. Vuonna 1953 hylättiin valtion kouluissa 15.2, yksityiskouluissa 14.2 %. Vastaavat suhdeluvut olivat edellisenä vuonna 19.4 ja 20.4.

Åren 1949—53 godkändes i genomsnitt 15.8 % av de manliga abiturienterna med laudatur, 52.0 % med cum laude approbatur och 32.2 % med approbatur. Resultatnivån bland de kvinnliga studenterna har varit lägre, ty motsvarande relationstal för dem voro 13.7, 51.0 och 35.3 %.

Såväl i finsk- som svenskspråkiga skolor var antalet underkända prov störst i det andra inhemska språket, men ett betydande antal abiturienter underkändes även på grund av svaga kunskaper i modersmålet. Antalet underkända prov i tyska var förhållandevis större i finska än i svenska skolor. I realprovet däremot var antalet underkända prov i finska skolor relativt taget betydligt mindre än i svenska. Antalet kandidater som underkändes i matematik var såväl i finska som svenska skolor förhållandevis litet. Mera detaljerade uppgifter om resultatet i de skriftliga proven för studentexamen våren 1953 framgår av följande sammanställning.

Antalet underkända studentkandidater uppgick våren 1953 i de finskspråkiga skolorna till 542 mot 110 i de svenskspråkiga. Under de senaste åren har antalet underkända studentkandidater i de finskspråkiga skolorna varit förhållandevis mindre än i de svenskspråkiga. År 1953 underkändes i de finskspråkiga skolorna 13.9 % av de ordinarie lärjungarna; för de svenskspråkiga skolorna var motsvarande relationstal 20.8. — Skillnaden i resultatnivån i statsskolor och privatskolor har under de senaste åren varit mycket obetydlig. År 1953 utgjorde relationstalet för antalet underkända 15.2 i statsskolorna mot 14.2 i privatskolorna. Föregående år voro motsvarande procenttal 19.4 och 20.4.

¹⁾ The test consists of questions in church, history, psychology, philosophy, political economy, physics, chemistry, biology, and geography.

TAULUJA—TABELLER
TABLES

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1952—53.
Secondary schools, number of teachers and pupils

L ä n i L ä n County	Koulujen luku — Antalet skolor Number of schools										Opettajien luku Antalet lärare Number of teachers			
	Yliopistoon johtavat Till universitetet ledande Secondary schools teaching for matriculation				Keskikoulut Mellanskolor Middle schools				Kaikki koulut Samtliga skolor All schools		Suomen- kiel. Finsk- språk. Finnish		Ruotsin- kiel. Svensk- språk. Swedish	
	Suomenkiel. Finsk-språk. Finnish		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Swedish		Suomenkiel. Finsk-språk. Finnish		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Swedish		Valtion koulut — Statskolor State schools		Valtion koulut — Statskolor State schools		Valtion koulut — Statskolor State schools	
	Kalkkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kalkkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kalkkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kalkkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kalkkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kalkkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kalkkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	36	8	22	8	17	5	3	1	73	22	1 044	327	582	254
Helsinki — Helsingfors	25	7	15	4	8	4	1	1	49	16	778	293	422	173
Muut kaupungit — Övriga städer — Other towns	4	1	5	4	1	1	—	—	10	6	72	34	98	81
Kauppalat — Köpingar — Market towns	5	—	2	—	1	—	—	—	8	—	101	—	40	—
Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas	2	—	—	—	7	—	2	—	11	—	93	—	22	—
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	23	11	5	1	19	1	2	1	49	14	720	300	121	34
Turku — Åbo	6	5	3	1	1	1	1	1	11	8	194	153	72	34
Muut kaupungit — Övriga städer	7	5	1	—	—	—	—	—	8	5	156	119	16	—
Kauppalat — Köpingar	4	1	1	—	1	—	—	—	6	1	88	28	21	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	6	—	—	—	17	—	1	—	24	—	282	—	12	—
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	19	19
Kaupunki — Stad	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	19	19
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	23	10	1	—	18	3	—	—	42	13	741	328	13	—
Tampere — Tammerfors	5	4	1	—	3	2	—	—	9	6	200	162	13	—
Muut kaupungit — Övriga städer	7	3	—	—	1	1	—	—	8	4	198	96	—	—
Kauppalat — Köpingar	7	3	—	—	—	—	—	—	7	3	147	70	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	—	—	—	14	—	—	—	18	—	196	—	—	—
<i>Kymen — Kymmene</i>	14	9	1	—	8	1	2	—	25	10	436	260	30	—
Kaupungit — Städer	6	6	1	—	3	1	—	—	10	7	205	177	15	—
Kauppalat — Köpingar	4	3	—	—	—	—	1	—	5	3	105	83	7	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	—	—	—	5	—	1	—	10	—	126	—	8	—
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	8	6	—	—	9	—	—	—	17	6	264	138	—	—
Kaupungit — Städer	6	5	—	—	—	—	—	—	6	5	139	112	—	—
Kaupala — Köping	1	1	—	—	1	—	—	—	2	1	37	26	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	—	—	—	8	—	—	—	9	—	88	—	—	—
<i>Kuopion — Kuopio</i>	15	9	—	—	18	5	1	—	34	14	545	292	8	—
Kaupungit — Städer	9	7	—	—	2	2	—	—	11	9	257	208	—	—
Kauppalat — Köpingar	3	2	—	—	1	—	1	—	5	2	79	50	8	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	3	—	—	—	15	3	—	—	18	3	209	34	—	—
<i>Vaasan — Vasa</i>	24	10	6	5	24	—	4	—	58	15	689	231	151	103
Kaupungit — Städer	9	7	6	5	1	—	2	—	18	12	207	159	137	103
Kauppalat — Köpingar	4	2	—	—	—	—	—	—	4	2	85	45	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	11	1	—	—	23	—	2	—	36	1	397	27	14	—
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	11	6	1	—	16	1	—	—	28	7	376	167	14	—
Kaupungit — Städer	6	6	1	—	2	1	—	—	9	7	180	167	14	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	5	—	—	—	14	—	—	—	19	—	196	—	—	—
<i>Lapin — Lapplands</i>	6	5	—	—	5	1	—	—	11	6	180	131	—	—
Kaupungit — Städer	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3	72	72	—	—
Kaupala — Köping	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	31	31	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	2	1	—	—	5	1	—	—	7	2	77	28	—	—
Koko maa — Hela riket — Whole country	160	74	37	15	134	17	12	2	343	108	4 995	2 174	938	410
Kaupungit — Städer — Towns	93	59	34	15	22	13	4	2	153	89	2 658	1 752	806	410
Kauppalat — Köpingar — Market towns	29	13	3	—	4	—	2	—	38	13	673	333	76	—
Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas	38	2	—	—	108	4	6	—	152	6	1 664	89	56	—
Lukuv. — Läsåret — School year 1951—52 ..	156	70	37	14	141	20	11	3	345	107	4 853	2 065	929	400
Kaupungit — Städer — Towns	92	56	34	14	25	16	5	3	156	89	2 591	1 684	808	400
Kauppalat — Köpingar — Market towns	29	13	3	—	4	—	—	—	36	13	660	321	66	—
Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas	35	1	—	—	112	4	6	—	153	5	1 602	60	55	—

— Läroverken, antalet lärare och lärjungar länsvis läsåret 1952—53.
by counties in the 1952—53 school year.

Oppilaiden luku — Antalet lärjungar Number of pupils																
Keskikouluaste Mellanskolastadiet Middle forms							Lukioaste — Gymnasialstadiet Higher forms							Kalk- kiaan Inalles Total		
Suomenkiel. koulut Finskspråk. skolor Finnish schools				Ruotsinkiel. koulut Svenskspråk. skolor Swedish schools			Suomenkiel. koulut Finskspråk. skolor Finnish schools				Ruotsinkiel. koulut Svenskspråk. skolor Swedish schools					
Kalkkia- aan — Inalles Total	siitä: — därav: incl.:			Kalkkia- aan — Inalles Total	siitä: — därav: incl.:		Kalkkia- aan — Inalles Total	siitä: — därav: incl.:			Kalkkia- aan — Inalles Total	siitä: — därav: incl.:				
	valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls		valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys		tyttöjä — flickor girls	valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys		tyttöjä — flickor girls	valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls	
15 218	4 659	6 783	8 435	6 335	3 134	2 875	3 460	3 312	914	1 554	1 758	1 291	456	617	674	26 156
10 984	4 217	4 943	6 041	4 220	2 173	1 928	2 292	2 658	855	1 275	1 383	928	296	418	510	18 790
670	442	288	382	1 198	961	528	670	212	59	57	155	190	160	99	91	2 270
2 030	—	884	1 146	650	—	297	353	357	—	185	172	173	—	100	73	3 210
1 534	—	668	866	267	—	122	145	85	—	37	48	—	—	—	—	1 886
12 584	5 185	5 192	7 392	1 229	419	477	752	2 004	842	964	1 040	231	52	101	130	16 048
3 372	2 716	1 383	1 989	719	419	275	444	733	376	366	367	169	52	76	93	4 993
2 599	1 962	1 122	1 477	117	—	53	64	543	364	256	287	26	—	6	20	3 285
1 628	507	652	976	284	—	110	174	330	102	168	162	36	—	19	17	2 278
4 985	—	2 035	2 950	109	—	39	70	398	—	174	224	—	—	—	—	5 492
—	—	—	—	321	321	146	175	—	—	—	—	46	46	23	23	367
—	—	—	—	321	321	146	175	—	—	—	—	46	46	23	23	367
12 726	5 509	5 148	7 578	201	—	96	105	2 249	1 082	1 041	1 208	49	—	25	24	15 225
3 344	2 794	1 389	1 955	201	—	96	105	671	489	319	352	49	—	25	24	4 265
3 530	1 616	1 445	2 085	—	—	—	—	730	376	316	414	—	—	—	—	4 260
2 587	1 099	1 026	1 561	—	—	—	—	547	217	268	279	—	—	—	—	3 134
3 265	—	1 288	1 977	—	—	—	—	301	—	138	163	—	—	—	—	3 566
7 286	4 381	2 983	4 303	206	—	76	130	1 163	801	524	639	58	—	30	28	8 713
3 024	2 672	1 259	1 765	171	—	63	108	477	477	222	255	58	—	30	28	3 730
2 066	1 709	830	1 236	13	—	3	10	392	324	188	204	—	—	—	—	2 471
2 196	—	894	1 302	22	—	10	12	294	—	114	180	—	—	—	—	2 512
4 281	2 387	1 702	2 579	—	—	—	—	641	436	301	340	—	—	—	—	4 922
2 339	1 938	944	1 395	—	—	—	—	481	314	236	245	—	—	—	—	2 820
611	449	260	351	—	—	—	—	122	122	46	76	—	—	—	—	733
1 331	—	498	833	—	—	—	—	38	—	19	19	—	—	—	—	1 369
8 567	4 745	3 406	5 161	16	—	6	10	1 384	873	637	747	—	—	—	—	9 967
4 291	3 488	1 774	2 517	—	—	—	—	900	652	421	479	—	—	—	—	5 191
1 217	768	470	747	16	—	6	10	287	221	129	158	—	—	—	—	1 520
3 059	489	1 162	1 897	—	—	—	—	197	—	87	110	—	—	—	—	3 256
10 942	3 486	4 584	6 358	2 013	1 377	856	1 157	1 801	948	876	925	351	295	187	164	15 107
2 945	2 236	1 300	1 645	1 807	1 377	769	1 038	731	642	326	405	351	295	187	164	5 834
1 391	774	549	842	—	—	—	—	248	153	142	106	—	—	—	—	1 639
6 606	476	2 735	3 871	206	—	87	119	822	153	408	414	—	—	—	—	7 634
5 961	2 631	2 314	3 647	94	—	44	50	832	561	399	433	26	—	10	16	6 913
2 848	2 631	1 141	1 707	94	—	44	50	561	561	276	285	26	—	10	16	3 529
3 113	—	1 173	1 940	—	—	—	—	271	—	123	148	—	—	—	—	3 384
2 891	2 401	1 185	1 706	—	—	—	—	405	371	207	198	—	—	—	—	3 296
1 250	1 250	557	693	—	—	—	—	217	217	110	107	—	—	—	—	1 467
702	702	274	428	—	—	—	—	126	126	66	60	—	—	—	—	828
939	449	354	585	—	—	—	—	62	28	31	31	—	—	—	—	1 001
80 456	35 384	33 297	47 159	10 415	5 251	4 576	5 839	13 791	6 828	6 503	7 288	2 052	849	993	1 059	106 714
41 196	27 962	17 545	23 651	8 848	5 251	3 902	4 946	8 914	5 382	4 180	4 734	1 843	849	874	969	60 801
12 232	6 008	4 945	7 287	963	—	416	547	2 409	1 265	1 192	1 217	209	—	119	90	15 813
27 028	1 414	10 807	16 221	604	—	258	346	2 468	181	1 131	1 337	—	—	—	—	30 100
74 531	32 418	30 958	43 573	10 012	5 060	4 337	5 675	13 369	6 425	6 350	7 019	1 987	754	975	1 012	99 899
38 268	25 871	16 190	22 078	8 515	5 060	3 676	4 839	8 802	5 177	4 215	4 587	1 774	754	859	915	57 359
11 435	5 610	4 653	6 782	922	—	411	511	2 285	1 218	1 128	1 157	213	—	116	97	14 855
24 828	937	10 115	14 713	575	—	250	325	2 282	30	1 007	1 275	—	—	—	—	27 685

2. Oppilaiden isän tai äidin ammatti lukuvuonna 1952—53.¹⁾ — Lärjungarna fördelade efter faders eller moders yrke läsåret 1952—53.¹⁾ — Pupils in the 1952—53 school year by father's or mother's profession.¹⁾

Isän ammatti — Faderns yrke Profession	Kaikki koulut All schools	Valtion koulut Statskolor State schools	Suomenkieliset koulut Finnspråkiga skolor Finnish schools	Suomenkieliset koulut Finnspråkiga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor Swedish schools	Kaikki koulut All schools	Valtion koulut Statskolor State schools	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor Municipal and private schools	Suomenkieliset koulut Finnspråkiga skolor Finnish schools	Suomenkieliset koulut Finnspråkiga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor Swedish schools	Luku — Antal — Number		%	
1. Maa- ja metsätalous sivelinkeinoineen — Jord- och skogsbruk med binärning — <i>Agriculture and forestry, including subsidiary trades</i>	27 999	8 701	19 298	26 180	1 819	26.2	18.0	33.1	27.8	14.6					
a) Maanviljelijöitä — Jordbrukare	22 428	6 598	15 830	21 123	1 305	21.0	13.6	27.1	22.4	10.5					
b) Muita yrittäjiä (puutarhureita, kalastajia ym.) sekä toimihenkilöitä (metsänhoitajia, työnjohtajia, neuvotajia ym.) — Övriga företagare (trädgårdsmästare, fiskare m. fl.) samt funktionärer (forstmästare, arbetsledare, konsulenter m. fl.)	3 578	1 488	2 090	3 200	378	3.3	3.1	3.6	3.4	3.0					
c) Työntekijöitä — Arbetare	1 993	615	1 378	1 857	136	1.9	1.3	2.4	2.0	1.1					
2. Teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta — Industri, hantverk och byggnadsverksamhet — <i>Industry, handicraft, building work</i>	30 901	15 107	15 794	26 844	4 057	29.0	31.3	27.1	28.5	32.5					
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (teollisuuden harjoittajia, johtajia, teknillistä ja konttorihenkilökuntaa, työnjohtajia, sanomalehden toimittajia ja kustannusvirkailijoita) — Företagare och funktionärer (industriidkare, direktörer, teknisk och kontorspersonal, arbetsledare, tidningsredaktörer och förlagstjänstemän)	11 686	5 274	6 412	9 603	2 083	10.9	10.9	11.0	10.2	16.7					
b) Itsenäisiä käsityöläisiä — Självständiga hantverkare	4 553	2 165	2 388	3 943	610	4.4	4.5	4.1	4.2	4.9					
c) Työntekijöitä — Arbetare	14 662	7 668	6 994	13 298	1 364	13.7	15.9	12.0	14.1	10.9					
3. Kauppa (myös apteekit, pankit, vakuutuslaitokset ja kiinteistöt) — Handel (även apotek, banker, försäkringsbolag och fastigheter) — <i>Commerce (incl. dispensing chemists, banks, insurance institutions and housing estates)</i>	13 409	6 390	7 019	11 168	2 241	12.6	13.2	12.0	11.8	18.0					
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (myös myymälähenkilökunta ja varastonhoitajat) — Företagare och funktionärer (även butikspersonal och lagerförvaltare)	11 590	5 236	6 354	9 641	1 949	10.9	10.8	10.9	10.2	15.6					
b) Työntekijöitä (talonmiehiä, varastomiehiä, vahtimestareita ym.) — Arbetare (gårdskarlar, lagerkarlar, vaktmästare m. fl.)	1 819	1 154	665	1 527	292	1.7	2.4	1.1	1.6	2.4					
4. Liikenne — Samfärdsel — <i>Communication</i>	10 860	6 225	4 635	9 398	1 462	10.2	12.0	7.0	10.0	11.7					
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (liikenneoitsijöitä, rautatie-, posti-, puhelin- ja lennätinvirkailijoita, laivan päällystää, lentäjiä) — Företagare och funktionärer (tjänstemän vid järnvägarna samt telefon- och telegrafväsendet, fartygsbefäl, flygare)	4 995	2 729	2 266	4 282	713	4.7	5.7	3.8	4.5	5.7					
b) Työntekijöitä (kuljettajia, rahastajia, merimiehiä ym.) — Arbetare (chaufförer, konduktörer, sjömän m. fl.)	5 865	3 496	2 369	5 116	749	5.5	7.2	4.1	5.5	6.0					
5. Palvelukset yhteiskunnalle ja elinkeinoelämälle (= julkinen toiminta ja vapaat ammatit) — Tjänster till samhället och näringslivet (= offentlig verksamhet och fria yrken) — <i>Services to society and economic life (= public office and professional work)</i>	19 117	9 791	9 326	16 778	2 339	17.9	20.2	15.9	17.8	18.8					
a) Valtion, kirkon ja kunnan virkamiehiä ja toimistohenkilöitä (muualla mainitsemattomia) — Statens, kyrkans och kommunens tjänstemän och byråpersonal (vilka inte hänförs till annan grupp)	8 969	4 717	4 252	8 088	881	8.4	9.8	7.3	8.6	7.1					
b) Opettajia (korkeakoulut, koulut, opistot) — Lärare (högskolor, skolor, institut)	4 144	1 921	2 223	3 654	490	3.9	4.0	3.8	3.9	3.9					

¹⁾ Äidin ammatti otetaan huomioon vain silloin, kun hän on perheen pääasiallinen huoltaja. — Moders yrke antecknas endast ifall hon är familjens huvudsakliga försörjare. — *Mother's occupation is only taken into account when she is the principal supporter of the family.*

Taulukko 2 jatk. — Tabell 2 forts.

Ammatti — Yrke <i>Profession</i>	Luku — Antal — Number					%				
	Kalkki koulu Alla skolor <i>All schools</i>	Valtion koulu Statskolor <i>State schools</i>	Kunnall. ja yksityiset koulu Komm. och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>	Suomenkieliset koulu Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsinkieliset koulu Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>	Kalkki koulu Alla skolor <i>All schools</i>	Valtion koulu Statskolor <i>State schools</i>	Kunnall. ja yksityiset koulu Komm. och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>	Suomenkieliset koulu Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsinkieliset koulu Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>
c) Lääkintöhenkilöstöä (lääkäreitä, eläinlääkäreitä, sairaanhoitajia, terveysisaria, kättilöitä; ei apteekkienhökoulu) — Hälso- och sjukvårdspersonal (läkare, veterinärer, sjuksköterskor, sjuksystrar, barnmorskor; ej apotekspersonal) ..	1 716	710	1 006	1 390	326	1.6	1.4	1.7	1.5	2.6
d) Kirjailijoita ja taiteilijoita — Författare och konstnärer ..	469	187	282	383	86	0.4	0.4	0.5	0.4	0.7
e) Asianajo-, käänös- ym. toimistojen sekä yhdistysten, järjestöjen ym. virkailijoita — Funktionärer vid advokat-, översättnings- m. fl. byråer, i förenings- och organisationers tjänst m. fl. ..	935	446	489	748	187	0.9	0.9	0.8	0.8	1.5
f) Työntekijöitä ja palveluskuntaa — Arbetare och tjänstepersonal ..	2 884	1 810	1 074	2 515	369	2.7	3.7	1.8	2.6	3.0
6. Henkilölliset palvelukset (kotitaloustyö, ravintolat, hotellit, pesuliikkeet, saunat, parturiliikkeet, valokuvaamot, hautaustoimistot ym.) — Personliga tjänster (hushållsarbete, restauranger, hotell, tvättinrättningar, bastur, raksalonger, fotografiateljéer, begravningsbyråer m. fl.) — <i>Personal services (domestic work, restaurants, hotels, laundries, bathing establishments, barber's shops, photographers, undertakers, etc.)</i> ..	2 078	1 096	982	1 820	258	1.9	2.3	1.7	1.9	2.1
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och funktionärer ..	895	435	460	790	105	0.8	0.9	0.8	0.8	0.8
b) Kotiapulaisia, lastenhoitajia yms. — Hembiträden, barnsköterskor m. fl.	269	138	131	247	22	0.2	0.3	0.2	0.3	0.2
c) Muita työntekijöitä (tarjoilijoita, vahtimestareita, partureita, saunottajia, nuohoojia ym.) — Övriga arbetare (servererskor, vaktmästare, barberare, baderskor, sotare m. fl.) ..	914	523	391	783	131	0.9	1.1	0.7	0.8	1.1
7. Tuntematon elinkeino — Okänd näringsgren — <i>Occupation unknown</i> ..	1 299	536	763	1 085	214	1.2	1.1	1.3	1.2	1.7
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och funktionärer ..	299	174	125	244	55	0.3	0.3	0.2	0.3	0.4
b) Työntekijöitä — Arbetare ..	531	230	301	469	62	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
c) Tuntematon ammattiasema — Okänd yrkesställning ..	469	132	337	372	97	0.4	0.3	0.6	0.4	0.8
8. Ilman ammattia — Utan yrke — <i>No occupation</i> ..	1 051	466	585	974	77	1.0	1.0	1.0	1.0	0.6
Yhteensä — Summa — Total	106 714	48 812	58 402	94 247	12 467	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0